

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 60/2026
31.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела из члана 98. став 1. Закона о тајности података, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Невене Протић, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 61/19 од 04.11.2025. године и К По4 61/19 Кв По4 229/25 од 28.11.2025. године, у седници већа одржаној дана 31.03.2026. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Невене Протић, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 61/19 од 04.11.2025. године и К По4 61/19 Кв По4 229/25 од 28.11.2025. године, у односу на повреду одредбе члана 441. став 4. ЗКП, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 61/19 од 04.11.2025. године, окривљеном АА су досуђени трошкови кривичног поступка у износу од 1.190.250,00 динара, за које је одређено да се имају исплатити из буџетских средстава на рачун његовог браниоца адвоката Невене Протић.

Решењем Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 61/19 Кв По4 229/25 од 28.11.2025. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Невене Протић, преиначено је решење Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 61/19 од 04.11.2025. године, тако што је утврђено да трошкови кривичног поступка које је бранилац окривљеног АА, адвокат Невена Протић имала пред Вишим судом у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције у предмету К По4 61/19 износе укупно 1.257.750,00 динара, па се наведени износ има исплатити адвокату Невени Протић на терет буџетских средстава суда у року од 60 дана.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Невена Протић, због повреде закона и то одредаба члана 441. став 4. ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, укине побијане одлуке и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи побијане пресуде.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду одредбе члана 441. став 4. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног истиче повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП, али суштински указује да је побијаним решењима учињена повреда одредбе члана 441. став 4. ЗКП, јер је суд приликом доношења првостепеног решења селективно примењивао одредбе Адвокатске тарифе која је ступила на снагу 03.06.2023. године и оне која је била на снази пре овог датума. По наводима одбране управо је *ratio legis* члана 11. АТ да орган поступка примењује адвокатску тарифу важећу у време доношења решења о трошковима поступка код кривичних поступака који трају дуго и у којима подносилац нема права ни на камату за трошкове од момента њиховог настанка, па је у конкретној ситуацији орган поступка требало да примени нову Адвокатску тарифу. С тим у вези истиче да је орган поступка требало да за критеријум приликом одређивања броја поена за израчунавање награде узме висину запрећене казне за најтеже кривично дело од укупно пет кривичних дела која су окривљеном била стављена на терет, имајући у виду одредбе члана 60. КЗ о кривичним делима учињеним у стицају. Поред тога, приликом предузимања више доказних радњи у једном дану, којима је бранилац окривљеног присуствовао суд је требао да му призна поред награде за прву радњу, увећање од 50% за сваку наредну појединачну процесну радњу. Применом одредби две различите Адвокатске тарифе у побијаним решењима у супротности је са начелом очувања правне сигурности и незаконито је поступање суда.

Из списка предмета произилази да је пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 61/19 од 30.10.2024. године, одбијена оптужба против окривљеног АА због два кривична дела из члана 98. став 1. Закона о тајности података, а по оптужници Вишег јавног тужиоца у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Ктo Кo 118/19 од 20.10.2022. године.

Након тога је дана 04.04.2025. године бранилац окривљеног АА, адвокат Невана Протић доставила захтев за накнаду трошкова које је имао окривљени на име ангажовања браниоца током поступка, у укупном износу од 2.340.000,00 динара, о чему је одлучено побијаним решењима која су предмет захтева за заштиту законитости.

Тарифним бројем 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ 43/2023 од 26.05.2023. године), која је ступила на снагу 03.06.2023. године у ставу 1. прописано је да адвокату припада награда у зависности од висине запрећене казне за кривично дело.

Сходно томе прописана је награда у поенима, у зависности од висине запрећене казне.

Ставом 2. истог Тарифног броја прописан је начин утврђивања основице за обрачун награде, па је у тачки 1. прописано да, ако адвокат брани једног окривљеног који је једном радњом или са више радњи учинио више кривичних дела за које му се истовремено суди, висина запрећене казне се утврђује према максималној јединственој казни, применом одредби Кривичног законика у вези са одмеравањем казни за стицај кривичних дела.

Раније важећом Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ 121/2012 од 24.12.2012. године), није био предвиђен начин утврђивања основице за обрачун награде, на начин како је то предвиђено у Тарифном броју 1. став 2. тачка 1. важеће Адвокатске Тарифе.

Чланом 11. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ 043/2023 од 26.05.2023. године) је прописано да судови, јавна тужилаштва, јавни бележници, јавни извршитељи, органи државне управе и локалне самоуправе и други органи када одлучују о трошковима поступка, примењују тарифу која важи у време доношења одлуке о трошковима поступка.

У погледу тумачења примене члана 11. важеће Адвокатске тарифе, Кривично одељење Врховног суда донело је закључак од 26.12.2023. године и у тачки 3. истог закључка наведено је да се Адвокатска тарифа, због забране повратног дејства, не може применити на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу, које нису биле тарифиране по „ранијој Адвокатској тарифи“ или нису тарифиране на исти начин или у истом проценту, као и на другачији обрачун накнаде трошкове насталих у време важења „раније Адвокатске тарифе“, нити на раније утврђене основице за обрачун награде за поједине поступке, посебно узимајући у обзир питање предвидивости као дела права на правично суђење у односу на странку када сноси терет накнаде трошкова поступка.

Имајући у виду тачку 3. усвојеног закључка, правилан је закључак изнет у побијаним решењима да браниоцу на име обављених процесних радњи, а у погледу броја адвокатских поена који припадају браниоцу за предузимање истих, као и у погледу утврђивања да ли се уопште имају сматрати процесним радњама предвиђеним одредбама тада важеће Адвокатске Тарифе, припадају трошкови кривичног поступка по Адвокатској тарифи која је важила у време предузимања процесних радњи, јер те процесне радње нису биле тарифиране на исти начин као по важећој Адвокатској тарифи, која је у целини примењива само на обрачун награде за рад адвоката и накнаде трошкова за радње које су предузете и адвокатске трошкове који су настали после 03.06.2023. године, док је вредност адвокатског поена правилно обрачуната сходно важећој Адвокатској тарифи.

По оцени Врховног суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости истиче да за све радње треба узети као основицу за обрачун вредност од 1000 поена по предузетој радњи, у складу са прописаном казном затвора која се утврђује према максималној јединственој казни, из разлога што такав начин утврђивања основице за обрачун у ситуацији када се окривљеном ставља на терет извршење више кривичних дела није био прописан претходно важећим тарифама које су биле на снази пре 03.06.2023.године, већ је било прописано да се основица за обрачун утврђује према казни затвора прописаној за најтеже кривично дело које је окривљеном стављено на терет, а адвокатска тарифа се због забране повратног дејства не може применити на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу које нису биле тарифиране по ранијој адвокатској тарифи или нису тарифиране на исти начин или у истом проценту као и на другачији обрачун накнаде трошкова насталих у време важења раније адвокатске тарифе, нити на раније утврђене основице за обрачун награде за поједине поступке. Према томе правилан је закључак нижестепених судова у погледу примене Тарифе која је важила у време предузимања радњи.

Самим тим, Врховни суд налази да доношењем побијаних решења није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на коју се неосновано указује поднетим захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

У преосталом делу захтева бранилац окривљеног наводи да је суд погрешно обрачунао увећање награде у ситуацији када је орган поступка у једном дану предузео више доказних радњи којима је бранилац присуствовао, те образлаже који износ је суд требало да досуди браниоцу у односу на започети сат, на који начин бранилац окривљеног суштински оспорава начин обрачуна трошкова од стране суда, а самим тим и чињенично стање утврђено у правноснажним одлукама, а што не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу, па је Врховни суд захтев за заштиту законитости у овом делу одбацио као недозвољен.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић